

Vård- och underhållsplan, Vomb kyrkogård

Bilaga 2

Förteckning över kulturhistoriskt värdefulla gravanordningar och gravområden

Landskaps
gruppen

2016-10-24

Landskapsgruppen Öresund AB

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
-------------	------	--	-----------------------------	---

GRAVANORDNINGAR

Kv. A 5-18		Hustrun / - / - / ☩ 1908 / Bruksgården (vård t.v.); Folkskolläraren, Maka / . Kors / - / ☩ 1932 / Vomb (vård i mitten); Skolläraren, Maka / donation / ☩ 1885 / - (vård t.h.)	Värdefulla (bautastenar t.v. och i mitten); Mycket värdefull (obelisk t.h.)	Anordningen utgör den största bevarade familjegraven på kyrkogården och dominerar vyn över Kv. A från huvudentrén. Värdet ligger även titlarna och i anordningens miljöskapande egenskaper med sina högresta vårdar (två bautastenar och en obelisk), rika växtmaterial (formklippt häck (bukettspirea), formklippta idegranar och gravkulle av murgröna), samt den traditionella beläggningen av singel. Två av vårdarna (bautastenen av diabas och obeliskens av ljus granit) är bägge typiska för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
5-18		- / - / - / ☩ 2015 / Ljunghusen	Mycket värdefull	Värdet ligger i personhistorien. Gravsatt är operasångerskan Margaretha Meyerson (1930-2015).
Kv. A 24		Husägaren, Hustrun / kors / - / ☩ 1907 / Vomb	Värdefull	Värdet ligger i titeln samt i modellen (av diabas), som är tidstypisk för början av 1900-talet med sin bearbetade baksida skulpterad för att den skulle se "naturlig" ut. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
Kv. A 32-34		Verkmästaren, Maka / förgylld stjärna / - / ☩ 1885 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och det stil- och materialmässigt väl sammanhållna utförandet – vård, ram och låga pollare i grå granit, samt grå singel som beläggning. Anordningen är typisk för 1930-40-talen och torde komma upp i samband med gravsättningen 1937. Stjärnan är en symbol, som förknippas med kristendomen och bibeln, och har sitt ursprung i Betlehemstjärnan.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. A 38-39		Medaljören, Hustrun / blommor nertill / sentens / ☩ 1887 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och anordningens tidstypiska utförande samt miljöskapande karaktär. Modellen är typisk för 1920-30-talen och torde komma upp i samband med gravsättningen 1936. Blommor symboliserar ”en evig vår” eller ”det kristna hoppet”.
Kv. A 52-63		- / / donation / ☩ 1919 / - (bautasten t.v.); Inspektor, Hustru / rusticerad upptill / ☩ 1891 / - (bautasten t.h.)	Mycket värdefulla	Anordningen utgör en av de större bevarade familjegravarna på kyrkogården och dominerar syn söder om kyrkan. Värdet ligger även i titeln anordningens miljöskapande egenskaper med sina två högresta bautastentar, rika växtmaterial (formklippta häckar (måbär) och formklippta idegranar), samt den traditionella beläggningen av singel. Bautastenen var en ny form av stor gravvård som började användas kring sekelskiftet 1800/1900. Modellen härrör ur nationalromantikens intresse för förhistoriska stenar och runstenar. Den nationalromantiska kopplingen blir särskilt tydlig på de stenar som dekorerats med drakslingar i fornordisk stil. Texten var vanligtvis kortfattad och dekoren sparsam. Märkt <i>Kulturgrav</i> enligt tidigare bedömning av församlingen.
Kv. A 64-65		F.d. Nämndemannen, Hustrun / solkors i tympanonfält / - / ☩ 1919 / -	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i titeln och den påkostade anordningen med en vård, ram och höga pollare av grå granit, samt ett staket i smide. Den högresta vården uppvisar en trend av avskalad klassicism, som kom i början av 1900-talet. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Skada: Vid inventeringstillfället var ramen underminerad, vilket numera åtgärdats med platsgjutna betongklackar.
Kv. A 66-67		Lantbrukaren, Hustrun / stjärna i tympanon- fält, som kröns av ett skulpterat ringkors / - / ☩ 1919 / -	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i titeln och den påkostade anordningen med en vård och ram av grå granit. Den bastanta vården uppvisar en trend av avskalad klassicism, som kom i början av 1900-talet. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Stjärnan är en symbol, som förknippas med kristendomen och bibeln, och har sitt ursprung i Betlehemstjärnan. Skada: Vid inventeringstillfället var ramen underminerad, vilket numera åtgärdats med platsgjutna betongklackar.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. A 73-74		Lantbrukaren, Hustrun / kors med palmblad / ”Familjegrav” / ☩ 1919 / - (stående vård)	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i titeln och den påkostade anordningen med en vård och kraftig ram med pollare av granit. Den högresta vården uppvisar drag av jugend-stilen, som kom i början av 1900-talet. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Palmkvisten är en segersymbol. Skada: Vid inventeringstillfället var ramen underminerad, vilket numera åtgärdats med platsgjutna betongklackar.
Kv. A 79-80		Husägaren, Hustrun / kors draperat med lagergirland / sentens / ☩ 1926 / -	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i titeln och den påkostade anordningen med en obelisk av diabas och ram av granit. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Märkt <i>Kulturgrav</i> enligt tidigare bedömning av församlingen. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Lager (kransen) symboliserar ”odödlighet, men är även en ”segersymbol” enligt klassisk (romersk) tradition. Den symboliserar även de frommas lön i himlen.
Kv. A 81-82		[svårtydd text och dekor]	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i titeln och den påkostade anordningen med en vård och ram med pollare av diabas. Vården är typisk för 1900-talets tidiga decennier. Skada: Vid inventeringstillfället var ramen underminerad, vilket numera åtgärdats med platsgjutna betongklackar.
Kv. A 83		Rentiern / ros i tympanonfält / sentens / ☩ 1927 / Malmö	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Den enda enkelgraven i denna grupp av gravar. Värdet ligger även i ovanliga titeln. Rentier är en ränntagare, det vill säga en person som lever på avkastningen av sin förmögenhet och ej innehar någon syssla. Vården är typisk för 1920-30-talen. Rosen är bl.a. en symbol för ”tystlåtenhet” eller ”förtegenhet”.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. A 84-85		Husägaren, Hustrun / urna m. flammor upptill / sentens / ✠ 1929 / Vomb	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i titeln och den påkostade anordningen med en obelisk-liknande vård av diabas och en hög ram grå granit, samt ett staket i smide. Den högresta vården uppvisar en trend av avskalad klassicism, som kom i början av 1900-talet. Vården är typisk för 1900-talets tidiga decennier. Urna med flammor symboliserar det nya livet som följer efter döden. Skada: Vid inventeringstillfället var ramen underminerad, vilket numera åtgärdats med platsgjutna betongklackar.
Kv. A 89-91		Kyrkovården, Hustrun / solkors upptill / - / ✠ 1931 / - (stående vård)	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i titeln och den påkostade anordningen med vård och ram av grå granit. Modellen är typisk för 1920-30-talen. Textbehandlingen är utförd i frakturstil, ett ålderdomligt typsnitt, som avskaffades i officiellt tryck 1876. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Skada: Vid inventeringstillfället var ramen underminerad, vilket numera åtgärdats med platsgjutna betongklackar.
Kv. A 92-93		- / blomma upptill / sentens / ✠ 1926 / -	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i växtmaterialet (formklippta idegranar) och den påkostade anordningen med vård och ram av grå granit, samt ett staket av smide. Modellen är typisk för 1920-30-talen. Blommor symboliserar "en evig vår" eller "det kristna hoppet".
Kv. A 100- 102		Hustrun, Sonen / - / - / ✠ 1885 / -	Värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i den påkostade anordningen med vård och ram med låga pollare av grå granit, och där livstenen kompletterats med sidostenar så att vården påminner om en sänggavel. "Sänggavel"-anordningar var vanliga under 1930-talet och kom att bli något av decenniets signum. Skada: Ramen har satt i främre vänstra hörnet.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. A 111- 112		Hustrun / kors upptill, dekor nertill / - / ✠ 1885 / -	Mycket värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värde ligger även i den miljöbildande anordningen med en obelisk av diabas och ett staket av gjutjärn. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Textbehandlingen är utförd i frakturstil, ett ålderdomligt typsnitt, som avskaffades i officiellt tryck 1876. Märkt <i>Kulturgrav</i> enligt tidigare bedömning av församlingen. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
Kv. A 113- 114		- / - / "Familjegrav" / ✠ - / -	Värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Skada: Ramens högra fris har satt sig.
Kv. A 115- 117		- / - / - / ✠ 1941 / -	Värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värde ligger även i växtmaterialet (fyra formklippta idegranar) och i den påkostade anordningen bestående av vård, ram och kraftiga pollare av grå granit, samt kraftiga järnkättingar mellan pollarna.
Kv. A 134- 135		- / vas med växt- rankor / "Familje- grav." / ✠ - / -	Värdefull	Värde ligger i den högresta och miljöbildande modellen (av diabas), som är typisk för tidigt 1900-tal. Textbehandlingen är utförd i frakturstil, ett ålderdomligt typsnitt, som avskaffades i officiellt tryck 1876.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. A 149- 150		Hustrun / stjärna m. strålar / sentens / ✠ 1919 / -	Värdefull	Ingår i gruppen med grusgravar från tidigt 1900-tal i den södra delen av Kv. A, och som utgör kvarterets signum. Värdet ligger även i den miljöbildande anordningen med vård och ram av diabas resp. granit. Vården är typisk för 1900-talets tidiga decennier. Stjärna med strålar symboliserar Betlehem-stjärnan.
Kv. B 17-19		Soldaten / kors / ”Familjegrav” / ✠ - (stående vård); duva med olivkvist (häll)	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och anordningens miljöskapande karaktär med vårdar av diabas lagda i singel. Den stående vården är typisk för 1930-talet. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Duvan symboliserar ”den Helige Anden” och olivkvisten symboliserar ”frid”.
Kv. B 25-26		hustrun, dottern / stjärna med strålar upptill, kors med liljor nertill / - / ✠ 1915 / - (stående vård); - / kors med blommor (hällar)	Mycket värdefull	Värdet ligger i den stil- och materialmässigt väl sammanhållna anordningen med sina vårdar av diabas och frisar i samma material. Den stående vården är typisk för 1900-talets tidiga decennier. Textbehandlingen på samtliga vårdar är utförd i frakturstil, ett ålderdomligt typsnitt, som avskaffades i officiellt tryck 1876. Stjärna med strålar symboliserar Betlehem-stjärnan. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Liljan är en symbol för ”oskulden”.
Kv. B 35-36		Postmannen, Hustrun / kors m. strålar / - / ✠ 1890 / Våmb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och den miljöskapande modellen, typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. B 42-43		Husägaren, Hustrun / kors med eklöv / - / ☩ 1902 / Womb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och den miljöskapande anordningen med en obelisk av diabas lagd i singel. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Anordningens utförande är typiskt för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”.
Kv. B 49-50		Åboen, Hustrun / kors / - / ☩ 1904 / Womb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och den miljöskapande anordningen med en obelisk av diabas och en kraftig ram av granit. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Anordningens utförande är typiskt för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
Kv. B 89-91		Åldermannen / kors/ ”Familjegrav” / ☩ - / -	Värdefull	Värdet ligger i titeln. Modellen (av diabas) är typisk för 1930-40-talen. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
Kv. B 164		Husegaren, Hustrun / kors med trepasser och blommor / - / ☩ 1908 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och den miljöskapande modellen, typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Trepassen (treklöverbladet) på korsarmarna symboliserar ”treenigheten”.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. B 215		Åboen och Kyrkvärden, Hustru / [urtag för biskviporslin], eklöv, hjärta, ”romanska valvbågar” / - / ✠ 1872 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i titlarna, utförandet och materialet (marmor). Mjuka bergarter såsom marmor var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Modellen är typisk för de gravvårdar (ofta av kalksten eller marmor) med nygotiska stildrag var vanligast mellan 1860-1880. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Hjärtat symboliserar kärleken. Korset, som kröner vården har brutits av och stuckits ner i hålet.
Kv. C 3-5		- / - / - / ✠ 1888 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i den miljöskapande anordningen bestående av vård (bautasten), kraftig ram och tillika pollare av grå granit, samt kraftiga järnrör mellan pollarna. Bautastenen var en ny form av stor gravvård som började användas kring sekelskiftet 1800/1900. Modellen härrör ur nationalromantikens intresse för förhistoriska stenar och runstenar. Den nationalromantiska kopplingen blir särskilt tydlig på de stenar som dekorerats med drakslingor i fornnordisk stil. Texten var vanligtvis kortfattad och dekoren sparsam. Skada: Järnrören rostangripna och med flagnad färg.
Kv. C 11-13		Stationsmästaren / - / ”Familjegrav!” / ✠ - / -	Mycket värdefull	Mjuka bergarter såsom kalksten var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder.
Kv. C 28-35		Kyrkoherden, maka / - / sentens / ✠ 1924 / Womb/Weberöd (stående vård), Major i Flygvapnet / -(häll)	Mycket värdefull	Värdet ligger titlarna i den miljöbildande anordningen med en huvudsten av kalksten och ett staket av smide. Mjuka bergarter såsom kalksten var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Märkt <i>Kulturgrav</i> enligt tidigare bedömning av församlingen.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. C 54-56		Hustrun, Sonen / flankerande växt- rankor / - / ☩ 1909 / -	Värdefull	Värdet ligger i anordningens tidstypiska utförande samt miljöskapande karaktär. Modellen är typisk för 1930-40-talen och torde kommit upp i samband med någon av gravsättningarna under 1930-talet. Skada: Höger fris har gått av och satt sig.
Kv. C 96-97		Landtbr., Hustrun / kors m. liljor / - / ☩ 1907 / Wåmb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och det utvecklade utförandet av dekoren, som blev möjlig i början av 1900-talet i och med tekniska framsteg inom stenindustrin. Modellen utgörs av en bautasten av diabas – bautastenen var en ny form av gravvård som började användas kring sekelskiftet 18/1900. Modellen härrör ur nationalromantikens intresse för förhistoriska stenar och runstenar. Notera den ålderdomliga stavingen (Landtbr.), samt det tillika bruket av dotternamn (Nilsd.t.). Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Liljan är en symbol för ”oskulden”.
Kv. C 99-100		Kyrkovärden, Hustrun / ek / - / ☩ 1903 / Womb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och det utvecklade utförandet av dekoren, som blev möjlig i början av 1900-talet i och med tekniska framsteg inom stenindustrin. Värdet ligger även i den miljöbildande anordningen med en bautasten av diabas och ett staket av gjutjärn och smide. Bautastenen var en ny form av gravvård som började användas kring sekelskiftet 18/1900. Modellen härrör ur nationalromantikens intresse för förhistoriska stenar och runstenar. Notera det ålderdomliga bruket av dotternamn (Hansd.). Märkt <i>Kulturgrav</i> enligt tidigare bedömning av församlingen. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Skada: Staketet rostangripet, grinden försedd med en provisorisk stängningsanordning.
Kv. C 102- 103		F.d. Fjerdingsman, hustrun / solkors / - / ☩ 1918 / -	Värdefull	Värdet ligger i den ålderdomliga titeln, som anknyter till polisväsendet. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. C 144- 145		F.d. Soldaten, Hustrun / kors / - / ☩ 1901 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och i anordningens miljöskapande sekelskifteskaraktär med sin obelisk av diabas, ram av granit, samt beläggning av singel. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
Kv. C bakom 186		[svårtydd text] / [urtag för biskviporslin] ”romanska valvbågar / - / ☩ [...] / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i utförandet och materialet (marmor). Mjuka bergarter såsom marmor var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Modellen är typisk för de gravvårdar (ofta av kalksten/marmor) med nygotiska stildrag och var som var vanligast mellan 1860-1880. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Hjärtat symboliserar kärleken. Skada: Korset, som sannolikt skulle kröna vården, har förkommit.
Kv. C bakom 189		Åbon, Hustrun / biskviporslin ”Natten” /- / ☩ 1870 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i utförandet och materialet (kalksten/marmor). Mjuka bergarter såsom kalksten/marmor var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Modellen är typisk för de gravvårdar (ofta av kalksten/marmor) med klassiserande stildrag och som var vanligast mellan 1850-1890. Skada: Korset, som sannolikt skulle kröna vården, har förkommit.
Kv. C 200		Phil. Magistern / stjärna, allseende öga m. strålgans samt änglar upptill, akantusornament flan- kerar texttavla / berätt- tande text / ☩ 1829 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i åldern, materialet (kalksten), utförandet, samt det utmärkta bevaringstillståndet. Modellen är typisk för de hantverkmässiga gravvårdar (ofta av kalksten) med stildrag från gustaviansk nyklassicism och barocken och som var vanliga mellan 1810 och 1860. Det Allseende ögat symboliserar Guds ständiga närvaro. Änglarna upptill symboliserar ”livet efter döden” eller ”himmelriket”. Vården är i utmärkt skick och har förtjänstfullt försetts med avtäckning av blyplåt, som mjukt följer vårdens kontur och därmed hindrar vården från att ”flaka sig”.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. C 201		Officer / stjärna, allseende öga m. strålgjans samt änglar upptill, akantus- ornament flankerar texttavla / berättande text / † 1830 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i åldern modellen, materialet (kalksten), utförandet, samt det utmärkta bevaringstillståndet. Modellen är typisk för de hantverksmässiga gravvårdar av skånsk typ, ofta tillverkade av komstad-kalksten, med klassiserande stildrag som förekom ca 1810-1860. Det Allseende ögat symboliserar Guds ständiga närvaro. Änglarna upptill symboliserar "livet efter döden" eller "himmelriket". Vården är i utmärkt skick och har förtjänstfullt försetts med avtäckning av blyplåt, som mjukt följer vårdens kontur och därmed hindrar vården från att "flaka sig".
Kv. C 202		[svårtydd text] / kors med bladkvistar i tympanonfältet / psalmhänv. / † 1810 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i åldern, modellen, utförandet och materialet (kalksten). Mjuka bergarter såsom kalksten var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Modellen är typisk för de hantverksmässiga gravvårdar av skånsk typ, ofta tillverkade av komstad-kalksten, med klassiserande stildrag som förekom ca 1810-1860. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Vården är i gott skick och har förtjänstfullt försetts med avtäckning av metall, som följer vårdens kontur och därmed hindrar vården från att "flaka sig".
Kv. D 2-5		- / kors / - / † 1913 (stående vård); - / stjärna med strålar (hällar)	Värdefull	Värdet ligger i anordningens stil- och materialmässigt väl sammanhållna utförande – huvudsten, hällar och ram av diabas, samt grå singel som beläggning. Anordningen är typisk för 1940-50-talen och torde komma upp i samband med gravsättningen i början av 1950-talet. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Stjärna med strålar symboliserar Betlehem-stjärnan.
Kv. D 6		- / - / / † /	Mycket värdefull	Värdet ligger i personhistorien. Den gravsatta är Konstnärinnan Ulla Borgström.

Bedömningsdatum: maj 2015
 Utförd av: M Sandberg / J Widmark
 Landskapsgruppen Öresund AB

FÖRTECKNING ÖVER KULTURHISTORISKT VÄRDEFULLA
 GRAVANORDNINGAR OCH GRAVOMRÅDEN
 2016-10-24

Bilaga 2
 VOMBS KYRKGÅRD:
 Sid 13(23)

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. D 7		- / - / / ☩ 1967 /	Mycket värdefull	Värdet ligger i personhistorien. Den gravsatta är Konstnärinnan Tora Vega Holmström (1880-1967)
Kv. D 123- 134		Landbrukaren, Hustrun / - / ”Familjegraf” / ☩ 1916 / Raby N ^o 20 (vård t.v)	Mycket värdefull	Värdet ligger titeln och den miljöskapande modellen, typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Den högsta vården av diabas är klassicistiskt inspirerad, med ett kapital försett med akrotirer samt krönt med ett stort diabaskors. Notera den ålderdomliga stävningen (Landtbrukaren). Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
Kv. D 123- 134		F.d. Smeden och Ladufogden / skulpterad trädstam / - / ☩ 19[.] / - (vård t.h.)	Mycket värdefull	Värdet ligger titeln och den unika modellen, bestående av en bruten trädstam i sandsten. Modellen blev dök upp i slutet av 1800-talet/början av 1900-talet. Gravvårdar av detta slag är påkostade handgjorda skulpturer och ganska ovanliga. Den naturromantiska avbrutna trädstammen symboliserar det avbrutna livet.
Kv. D 197		Husmannen, Hustru / hjärta, eklöv. [urtag för biskviporslin], ”romanska valvbågar / - / ☩ [dolt under mark] / Womb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och i utförandet och materialet (marmor). Mjuka bergarter såsom marmor var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Modellen är typisk för de gravvårdar (ofta av kalksten/marmor) med nygotiska stildrag och var som var vanligast mellan 1860-1880. Notera det ålderdomliga bruket med ”dotternamn” (Andersd.). Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Hjärtat symboliserar kärleken. Skada: Korset, som sannolikt skulle kröna vården, har förkommit.. Livstenen är delvis under mark så att delar av inskriptionen döljs.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. D 198		Drängen / hjärta, eklöv. [urtag för biskviperslin], ”romanska valvbågar / - / ☩ 1887 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och i utförandet och materialet (marmor). Mjuka bergarter såsom marmor var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Modellen är typisk för de gravvårdar (ofta av kalksten/ marmor) med nygotiska stildrag och var som var vanligast mellan 1860-1880. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Hjärtat symboliserar kärleken. Skada: Korset, som sannolikt skulle kröna vården, har förkommit. Livstenen är delvis under mark så att delar av inskriptionen döljs.
Kv. D 199		Åboen, Hustrun, Barn / eklöv, hjärta, ”romanska valvbågar / - / ☩ [dolt under mark] / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och i utförandet och materialet (marmor). Mjuka bergarter såsom marmor var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Modellen är typisk för de gravvårdar (ofta av kalksten/ marmor) med nygotiska stildrag och som var vanligast mellan 1860-1880. Notera det ålderdomliga bruket med ”dotternamn” (Olsdott.). Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Hjärtat symboliserar kärleken. Skada: Korset, som sannolikt skulle kröna vården, har förkommit. Livstenen är delvis under mark så att delar av inskriptionen döljs.
Kv. D 200		Enkan / kvist m. eklöv och ekollon i tympanonfältet / - / ☩ 1891 / Vomb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln (kvinno-) och i utförandet och materialet (marmor). Mjuka bergarter såsom marmor var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Modellen är typisk för de gravvårdar (ofta av kalksten/ marmor) med nyklassicistiska stildrag var vanligast mellan 1850-1890. Notera det ålderdomliga bruket med ”dotternamn” (Svensd.), samt den ålderdomliga stavningen (Enkan), som avskaffades i och med stavningsreformen 1906. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Skada: Korset, som sannolikt skulle kröna vården, har förkommit. Livstenen är delvis under mark så att delar av inskriptionen döljs.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. D 201		Husegaren, Söner / ros i tympanfältet / - / ✠ 1861 / Vomb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och i utförandet och materialet (marmor). Mjuka bergarter såsom marmor var vanliga material fram till 1800-talets mitt. De kom senare att trängas ut av diabaser och graniter i takt med utvecklingen av mer industrialiserade tillverkningsmetoder. Modellen är typisk för de gravvårdar (ofta av kalksten/marmor) med nyklassicistiska stildrag var vanligast mellan 1850-1890. Barngrav. Rosen är bl.a. en symbol för "tystlåtenhet" eller "förtegenhet". Skada: Korset, som sannolikt skulle kröna vården, har förkommit. Livstenen är delvis under mark så att delar av inskriptionen döljs.
Kv. D 203		Flickan / kors / - / ✠ 1885 / -	Mycket värdefull	Värdet ligger i den uttryckfulla texten över denna barngrav, en enkel håll av röd granit. Barngrav.
Kv. D 204- 207		Husägaren, Hustrun / kors m. blomster / - / ✠ 1905 / - (stående vård); - / kors (häll)	Mycket värdefull	Värdet ligger i titlarna och anordningens miljöbildande sekelskifteskaraktär med en obelisk av diabas och en ram av granit med låga pollare, samt beläggning av singel. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Skada: Ramen har satt sig.
Kv. D 208- 212		Lantbrukaren, Hustrun / kors x3 / - / ✠ 1935 / Vomb (vård t.v.); - / kors / - / (vård t.h.); - / kors (häll)	Värdefull	Värdet ligger i gravplatsens storlek, ram av granit, samt beläggning av singel.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. D bakom 211		Landbrukaren / [kors? med] eklöv / psalmhänv. / ☩ 1893 / N ^o 20 Vomb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln. Modellen av diabas är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Notera den ålderdomliga stavningen (Landbrukaren), som avskaffades i och med stavningsreformen 1906, samt det ålderdomliga bruket av ”dotternamn” (Larsd.r.). Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”.
Kv. D Lapi- dariat vård 1 fr.v.		Handlanden, Skomakaremästaren, Sonen / kors / - / ☩ 1902 / -	Värdefull	Värdet ligger i titeln. Obeliskan av diabas är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
Kv. D Lapi- dariat vård 2 fr.v.		Skomakaregesällen / korslagda ek- och olivkvistar / psalm- hänv. / ☩ 1894 / -	Värdefull	Värdet ligger i titeln. Modellen av diabas är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Olivkvisten symboliserar ”frid”.
Kv. D Lapi- dariat vård 3 fr.v.		Åboen, Hustru / kors / - / ☩ 1870 / N ^o 20 Vomb	Värdefull	Värdet ligger i titeln. Den modesta obeliskan av diabas är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Notera det ålderdomliga bruket av ”dotternamn” (Jönsdr.) Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.

Bedömningsdatum: maj 2015
 Utförd av: M Sandberg / J Widmark
 Landskapsgruppen Öresund AB

**FÖRTECKNING ÖVER KULTURHISTORISKT VÄRDEFULLA
 GRAVANORDNINGAR OCH GRAVOMRÅDEN**
 2016-10-24

Bilaga 2
VOMBS KYRKOGRÅRD:
 Sid 17(23)

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. D Lapi- dariat vård 4 fr.v.		- / korslagda ek- och olivkvistar / psalm- hänv. / ☩ 1896 / -	Värdefull	Värdet ligger i modellen av diabas, som är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Olivkvisten symboliserar ”frid”.
Kv. D Lapi- dariat vård 5 fr.v.		Son / - / - / ☩ 1883 / -	Värdefull	Värdet ligger i den tidtypiska, modesta modellen (av diabas), och som är vanligt förekommande på barngravar från tiden kring sekelskiftet 18/1900.
Kv. D Lapi- dariat vård 6 fr.v.		Lantbrukaren, Hustrun / kors / - / ☩ 1918 / -	Värdefull	Värdet ligger i titeln och i modellen, typisk för 1920-talet. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
Kv. D Lapi- dariat vård 7 fr.v.		- / - / psalmhänv. / ☩ 1916 /	Värdefull	Värdet ligger i den modesta modellen (av diabas), som är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. D Lapi- dariat vård 8 fr.v.		Hustru / kors / - / † 1885 / Vomb	Värdefull	Värdet ligger i modellen (av röd granit), som är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900.
Kv. D Lapi- dariat vård 9 fr.v.		Landbrukaren, Barn / korslagda ek- o. oliv- kvistar / psalmhänv. / † 1880 / N ^o 20 Vomb	Värdefull	Värdet ligger i titeln och i modellen (av diabas), som är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. . Notera den ålderdomliga stavningen (Landbrukaren), som avskaffades i och med stavningsreformen 1906. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”. Olivkvisten symboliserar ”frid”.
Kv. D Lapi- dariat vård 10 fr.v.		Enkan, Sonen / kors / psalmhänv. / † 1895 /	Värdefull	Värdet ligger i titeln. Obelisker av diabas är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Notera den ålderdomliga stavningen (Enkan), som avskaffades i och med stavningsreformen 1906. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.
Kv. D Lapi- dariat vård 11 fr.v.		Åboen, Hustrun / kors med trepasser och eklöv / psalmhänv./ † 1891 / Vomb	Värdefull	Värdet ligger i titeln. Vården av diabas är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Trepassen (treklöverbladet) på korsarmarna symboliserar ”treenigheten”. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet”.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Lapi- dariat vård 12 fr.v.		Förmandsdrängen, Hustru / stjärna med strålar / psalmhänv./ ✠ 1891 / Vomb	Värdefull	Värdet ligger i titeln. Obeliskerna av diabas är typiska för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Stjärna med strålar symboliserar Betlehem-stjärnan.
Kv. D Lapi- dariat vård 13 fr.v.		Husägaren, Hustrun / - /- / ✠ 1907 / -	Värdefull	Värdet ligger i titeln och i den modesta modellen (av diabas), som är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900.
Kv. E 1-2		F.d. Ängsvattnaren, Hustrun / kors med trepasser / - / ✠ 1930 / Womb	Mycket värdefull	Värdet ligger i den ovanliga titeln som anknyter till ängsvattningen, en översilningsbevattning som förekom på byns låglänta odlingsmarker under 1800-talet, och i anordningens miljöskapande karaktär med sin diabasvård, sitt smidesstaket och sin beläggning med singel. Textbehandlingen är utförd i frakturstil, ett ålderdomligt typsnitt, som avskaffades i officiellt tryck 1876. Skada: Staketet är rostangripet med flagnad färg.
Kv. E 12-13		F.d. Ladufogden, Hustrun / kors m. murgrönerankor upptill, vas med murgrönerankor på övre sockel / psalm- hänv./ ✠ 1884 / Wombs Gård	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och i växtmaterialet (låg buxbomhäck). Vården av diabas är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Notera det ålderdomliga bruket av "dotternamn" (Andersdr.). Murgrönan symboliserar "trohet" och "evigt liv", samt "den himmelska glädjen".

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. E 14-18		Landtbrukaren / kors / ”Familjegrav” / ☩ - (bautasten); Småskollärarinnan / - (häll)	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln, i växtmaterialet (fyra formklippta idegranar) och i den påkostade anordningen bestående av en högrest bautasten, samt ram av grå granit. Bautastenen var en ny form av stor gravvård som började användas kring sekelskiftet 1800/1900. Modellen härrör ur nationalromantikens intresse för förhistoriska stenar och runstenar. Den nationalromantiska kopplingen blir särskilt tydlig på de stenar som dekoreras med drakslingor i fornnordisk stil. Texten var vanligtvis kortfattad och dekoren sparsam, som i detta fall. Notera den ålderdomliga stavningen (Landtbrukaren).
Kv. E 27-28		Husegaren, Hustrun / växtornamentik upptill / - / ☩ 1894 / Womb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln. Obeliskan av diabas är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Notera den ålderdomliga stavningen (Husegaren), som avskaffades i och med stavningsreformen 1906.
Kv. E 30-31		- / kors m. eklöv, rusticerad baksida / - / ☩ 1897	Värdefull	Värdet ligger i modellen (av diabas), som är tidstypisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900 med sin bearbetade (rusticerade) baksida och sockel, skulpterade för att de skulle se ”naturliga” ut. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet.
Kv. E 33-34		Urmakare / kors / ”Familjegrav” / ☩ - / -	Värdefull	Värdet ligger i titeln. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
Kv. E 56-57		Handlanden, Hustrun / - / - / ☩ 1907 / -	Värdefull	Värdet ligger i titeln. Vården av diabas är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900.
Kv. E 60-63		Landtbrukaren, Hust- rus, Son / korslagda ek- och olivkvistar / psalmhänv./ ☩ 1888 / N ^o 33 Vomb (vård t.v)	Mycket värdefull	Värdet ligger i titlarna och i anordningens miljöskapande sekelskifteskaraktär med sina diabasvårdar (den ena en obelisk), kraftiga ram med låga pollare av granit, samt beläggning av singel. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Notera den ålderdomliga stavningen (Landtbrukaren), som avskaffades i och med stavningsreformen 1906. Barngrav. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet. Olivkvisten symboliserar ”frid”. Skada: Ramen har satt sig på vänster sida.
Kv. E 60-63		Landtbrukaren, Hustrun / kors m. trepasser o. palmkvist / ☩ 1905 / Wombs Raby (vård t.h.)	Mycket värdefull	Värdet ligger i titlarna och i anordningens miljöskapande sekelskifteskaraktär med sina diabasvårdar (den ena en obelisk), kraftiga ram med låga pollare av granit, samt beläggning av singel. Obelisker av diabas var som vanligast under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. De första tycks ha tillkommit kring 1870. Notera den ålderdomliga stavningen (Landtbrukaren), som avskaffades i och med stavningsreformen 1906. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Trepassen (treklöverbladet) på korsarmarna symboliserar ”treenigheten”. Palmkvisten är en segersymbol. Skada: Ramen har satt sig på vänster sida.
Kv. E 64-67		Landtbrukaren, Hustrun / kors m. eklöv / psalmhänv / ☩ 1891 / Womb	Mycket värdefull	Värdet ligger i titeln och i anordningens miljöskapande sekelskifteskaraktär med sin diabasvård, kraftiga ram med låga pollare av granit, samt beläggning av singel. Vården är typisk för tiden kring sekelskiftet 18/1900. Notera den ålderdomliga stavningen (Landtbrukaren), som avskaffades i och med stavningsreformen 1906. Korset är en uppståndelsesymbol och kristendomens mest kända symbol. Eken symboliserar ”styrka och uthållighet, de kristnas ståndaktighet i lidandet och martyriet”, samt ”odödlighet.

Grav- nr	Foto	Titel/dekor/inskr./ första dödsår / ort	Kulturhisto- riskt värde	Motivering och dekor-symbolik, samt ev. anvisning för vård/underhåll/ återanvändning
-------------	------	--	-----------------------------	---

GRAVOMRÅDEN

Syd-
västra
delen
av Kv
A

Värdefullt

Inom Kv A i kyrkogårdens sydvästra hörn ligger ett välbevarat gravområde som utgör ett fint exempel på en hur en skånsk kyrkogård kunde te sig under det tidiga 1900-talet. Här har församlingen medvetet bevarat gångarnas och gravarnas markbeläggning av sand, och de tidstypiska gravvårdarna med tillhörande omgärdningar av övervägande kraftiga stenramar varav några även med järnstaket. Området kan berätta om äldre tiders gravkultur och kyrkogårdens utveckling.